

VAXHOLMS KOMMUN
kansliet@vaxholm.se

2024-03-05

1 (17)

Dnr SI 2023:9987

*Rättelse av beslut enligt 36§
förvaltningslagen (2017:900) den
10 juni 2024

Beslutsfattare Sofia Granberg,
utredare.

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Söderfjärdsskolan i Vaxholms kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Söderfjärdsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Söderfjärdsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt följer upp omdömen och betyg för att finna eventuella avvikelser eller skillnader i lärares bedömningar samt i förekommande fall analysera orsakerna till avvikelserna eller skillnaderna och för en diskussion med lärarna utifrån analysen för att säkerställa en likvärdighet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **6 september 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (~~dnr SI 2024:9987~~) i de handlingar som sänds in. (dnr SI 2023:9987)

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Söderfjärdsskolan leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Rektorn följer upp, analyserar och utvecklar verksamheten

Granskningen visar att rektorn systematiskt under läsåret följer upp kunskapsresultat samt resultat kopplat till värdegrundsarbetet. Rektorn använder sig av flera metoder för att kontinuerligt skapa sig en bild av elevernas kunskapsutveckling och att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Det gör rektorn bland annat genom att vid vissa tidpunkter följa upp statistik liksom resultat på elevenkäter samt genom att regelbundet delta på möten med skolans personal. Rektorn för också samtal med elever i klass- och elevråd samt för spontana samtal med personal och elever i den dagliga verksamheten. Vid uppföljning av skolans kunskapsresultat, som görs i alla ämnen och årskurser liksom utifrån kön, tar rektorn del av omdömen och betyg. Rektorn genomför korta lektionsbesök och uppger i intervju att hon på så vis följer upp studiero liksom undervisningens genomförande och förutsättningar. Dock framkommer i lärarintervjun att lärare anser att rektorn skulle behöva följa upp undervisningen och värdegrundsarbetet på ett mer strukturerat sätt med efterföljande återkoppling till lärarna.

Av granskningen framgår att rektorn har ett brett underlag att utgå från i sin analys av vad som orsakar olika resultat och att analysen sker utifrån huvudmannens och skolans årshjul. I analyserna, som sker vid tillfällen såsom konferenser, strategidagar och i samband med läsårsslut, involveras lärare och elevhälsopersonal. Lärare uppger att de vid läsårsslut gör analyser stadietvis och att de får stöd i analysen genom en mall med frågor som de ska svara på och sedan delge rektorn. I analysarbetet gör rektorn flera olika jämförelser, exempelvis mellan kön, årskurser och klasser. De analyser som görs dokumenterar rektorn i ett digitalt system som en del av det systematiska kvalitetsarbetet inför kommande utvärdering och analys.

Granskningen visar vidare att rektorn, utifrån analysen av olika resultat, vidtar adekvata utvecklingsåtgärder och fattar beslut om hur resurser bäst ska fördelas. Av inskickat underlag från huvudmannen och av intervjuer med rektorn och lärare framkommer att det finns flera prioriterade utvecklingsmål för läsåret 2023/2024, såsom tillgänglig lärmiljö, samverkan och arbete med hälsofrämjande och förebyggande insatser. Målen är både kommunövergripande och specifika för skolan. Vidare framgår av granskningen att målen har utarbetats i samarbete med förstelärargruppen, elevhälsan och lärarna utifrån exempelvis personalenkäter och kollegiala möten. Lärare uppger att de arbetar långsiktigt mot de utvecklingsmål som skolan har och att rektorn följer upp arbetet bland annat via möten med förstelärarna och genom att ta del av protokoll från lärarnas möten. I intervju med elevhälsan framgår att de förväntade effekterna av beslutade utvecklingsområden kan förtydligas.

Av inskickat underlag framgår att resursfördelningen som rektorn gör utgår från klassernas och elevernas långsiktiga behov, med utgångspunkt från vad uppföljning och analys visat. På klasskonferenserna som sker i början av höstterminen får skolledning och elevhälsa information om och överblick över klassernas olika behov och rektorn kan utifrån det fördela resurser på lämpligt sätt. Exempelvis har rektorn fattat beslut om omorganisering och resursförstärkning i en årskurs utifrån identifierat behov. Lärarna i den årskursen har efter omorganisering sin egen klass i alla teoretiska ämnen och en extra resurs är tillsatt. Rektorn uppger i intervju att hon följt upp effekterna av resurstilldelningen på klasskonferenser liksom via lärare och vårdnadshavare. Resursfördelningen är flexibel och förändringar kan ske utifrån vad som framkommer exempelvis på elevhälsomöten eller specialpedagogiskt forum.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet på skolan

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka, både kollegialt med varandra och med elevhälsan. Det sker genom en tydlig mötesstruktur där det finns avsatta tider varje vecka för olika typer av informationsmöten och pedagogiska möten i arbetslaget eller årskursvis. Samverkan mellan lärare och elevhälsan sker via både elevhälsomöten men även via specialpedagogiskt forum där lärare kan få stöd och handledning. I skolans trygghetsteam som leds av rektorn samverkar olika kompetenser såsom kurator, lärare och fritids.

Vidare visar granskningen att rektorn försäkrar sig om att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Lärare uppger i intervju att syftet med mötena är tydliga, att agenda finns och att rektorn följer upp möten genom att delta eller genom att ta del av protokollen. Vidare ger rektorn och lärare exempel på lärande i kollegiet som gett avtryck i undervisningen så som arbetet med tillgängligt lärande. Lärare använder nu bildstöd i större utsträckning än tidigare och tydliggör dagsschema och lektionsstruktur bättre. Rektorn uppger också att det kollegiala lärandet kring språkstörning som pågick läsåret 2021/2022 gett effekt genom att lärarna tänker mer på taltempo, längden på genomgångar och hur de instruerar elever.

Av granskningen framgår att rektorn tydliggör skolans rutiner, arbets- och förhållningssätt samt ger nyanställda lärare en planerad introduktion. Genom de olika mötesforumen som finns tydliggörs arbetsorganisation och delges information. Lärare

beskriver i intervju att det finns ett gemensamt arbets- och förhållningssätt exempelvis kring trygghet och studiero och att personalen diskuterar sådana frågor i olika mötesforum. I intervju med rektorn framgår att rektorn diskuterar förhållningssätt med personalen och att det finns rutiner och handlingsplaner för hur exempelvis kränkningar ska hanteras och att detta är väl förankrat hos personalen. Bland annat går rektorn igenom sådant vid läsårsstart. En plan för det hälsofrämjande och förebyggande värdegrundsarbetet är i implementeringsfasen. Av planen framgår vad varje årskurs ska arbeta med i värdegrundsarbetet. Rektorn uppger att det i och med planen även kommer att blir lättare att följa upp värdegrundsarbetet, något som lärare påtalar i intervju att det behövs. När lärare påbörjar sin anställning har rektorn eller biträdande rektor introduktion och samtal med den nyanställda där denne får nödvändig information kring bland annat administrativa frågor. Överlämnade lärare eller speciallärare ger information om eleverna och arbetslaget stöttar upp och ger introduktion till arbetsplatsen och arbetet.

Rektorn leder ett jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn leder ett jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Av inskickat underlag framkommer att uppföljning och analys görs utifrån kön och att det gäller både kunskaps- och trygghetsresultat. Rektorn beskriver i intervju att hon leder jämställdhetsarbetet utifrån uppföljning och vad som framkommer i analyser. I uppföljningen av årets trygghetsenkäter upptäcktes några avvikelser, exempelvis att flickor i en årskurs inte vågade uttrycka sig i samma utsträckning som pojkarna och att flickorna i samma årskurs upplevde sämre studiero. Rektorn uppger att mentorerna i årskursen jobbat utifrån de resultaten, till exempel kring placeringar i klassrummen och genom att dela in klassen i mindre grupper. I elevintervju framgår att eleverna upplever en förbättring efter dessa insatser.

Vidare uppger rektorn att samtal förts i personalgruppen kring jämställdhet, exempelvis hur personalen pratar med pojkar respektive flickor då det finns normer som behöver medvetandegöras. Det har även handlat om diskussioner kring val av lämpliga läromedel ur ett jämställdhetsperspektiv och vilka typer av aktiviteter som erbjuds på raster. Det framgår även av intervju med lärare och rektorn att det finns metoder som används för att fördela ordet likvärdigt i klassrummet och att jämställdhet är en viktig del av det dagliga arbetet utifrån läroplanen. Lärare ger flera exempel på hur de i undervisningen integrerar ett jämställdhetsperspektiv, såsom i val av litteratur, musik eller vid visning av filmer. Det finns även inslag av jämställdhetsarbete i skolans värdegrundsarbete som bedrivs av lärare och i samarbete med elevhälsan. Elever uttrycker i intervju att de upplever att de behandlas

lika oavsett kön och att de arbetar med jämställdhet exempelvis under värdegrundsveckorna i början av terminerna. Även om lärare i intervju bekräftar att jämställdhetsdiskussioner förs på möten och att ett jämställdhetsarbete bedrivs i undervisningen så framgår en viss omedvetenhet om de insatser som rektorn har beslutat om i arbetet med jämställdhet. I detta sammanhang vill Skolinspektionen lyfta vikten av att rektorn förtydligar systematiken i arbetet med jämställdhet för lärarna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Undervisningen är strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och att det är tydligt för eleverna varför de arbetar med olika uppgifter. Av inskickat underlag, Skolinspektionens observationer liksom av intervjuer med rektorn, elevhälsa och lärare framkommer att lärarna använder sig av en tydlig lektionsstruktur kompletterat med bildstöd. Syftet med undervisningen tydliggörs i samband med lektionsstart eller i samband med ett arbetsområde. Det framkommer också att en del lärare avslutar lektionen med att elever får diskutera vad de har lärt sig i förhållande till syftet med lektionen. Eleverna uppger i intervju att lärarna är tydliga med vad de ska arbeta med och hur de ska arbeta och att lärarna även pratar med dem om syfte och mål med undervisningen.

Av granskningen framkommer att undervisningen är varierad och att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Lärare uppger i intervju att de varierar undervisningen med praktiska och teoretiska moment och arbete i olika konstellationer. Exempelvis varvas teoretiska genomgångar med roterande stationsarbete i mindre grupper, digitalt och analogt arbete eller att lärare har utelektioner med konkret arbete. Lärare uppger också att de tänker på att inte ha för långa genomgångar. Av observationer framkommer att undervisningen till stor del består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det

blir en balanserad variation. Vidare framkommer av observerade lektioner att eleverna får hjälp av lärarna att snabbt komma igång med sitt arbete och stöd i att genomföra arbetsuppgifter, vilket bidrar till att eleverna bibehåller fokus på skolarbetet. Elever bekräftar i intervju att de får stöd och hjälp av lärarna så att de kommer vidare i arbetet.

Eleverna stimuleras och utmanas utifrån sina behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna arbetar med att stärka elevernas självförtroende och motivation. I observationer framkommer att lärarna bekräftar och förstärker eleverna positivt genom exempelvis verbal uppmuntran och även genom formativ återkoppling som leder eleverna framåt. Exempelvis genom att skriva kommentarer på elevernas texter i ämnet svenska, för att eleverna ska komma vidare och utveckla texten. Lärare uppger i intervju att de försöker stärka elevernas självförtroende och motivation exempelvis genom att lyfta framgångar för eleverna och ge konstruktiv återkoppling eller genom att ge eleverna uppgifter på rätt nivå så att de blir genomförbara. Lärarna beskriver också att det är viktigt att prata med eleverna om att de har olika förutsättningar och styrkor.

Vidare visar granskningen att lärare har höga förväntningar på eleverna. Rektorn uppger i intervju att lärarna har höga förväntningar på eleverna och elever beskriver att lärarna har förväntningar på dem men att lärarna inte pressar dem. Av observationer framgår att lärarna exempelvis förväntar sig och ser till att eleverna lyssnar på andra, väntar på sin tur och följer de regler som finns. Lärarna förväntar sig också att eleverna med lärarnas stöd ska våga prova nya eller svårare moment, såsom exempelvis i musik eller idrott och hälsa.

Granskningen visar att undervisningens innehåll och arbetssätt är anpassat till aktuell elevgrupp så att eleverna ges möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Elevhälsan och lärare uppger att det finns anpassningar såsom bildstöd och behovsanpassat material liksom hjälpmedel som timer och hörselkåpor och att eleverna på skolan har möjlighet att arbeta på olika nivåer. Det finns exempelvis nivåanpassade läseböcker i svenska och lärarna uppger att de försöker hitta övningar på olika nivåer inom samma område eller ge extrauppgifter vid behov. Skolinspektionen observerade flera lektioner där lärarna visade eleverna uppgifter som kunde göras på olika sätt eller med olika svårighetsgrad, exempelvis i ämnet svenska. Vidare framgår av granskningen att lärarna har ett gott samarbete med elevhälsan i utformandet av undervisningen. Speciallärare och specialpedagog arbetar nära lärarna i den dagliga verksamheten, för diskussioner med lärarna om anpassningar, tar fram material samt stödjer elever individuellt vid behov.

Undervisningen ger eleverna möjlighet till reflektion och delaktighet

Granskningen visar att eleverna i undervisningen ges möjlighet till reflektion kring sin läroprocess liksom ges olika strategier för att lära. På de observerade lektionerna fanns det flera inslag som uppmuntrade eleverna till att reflektera, såsom att lärarna ställde öppna frågor där eleverna behövde resonera och utveckla sina svar. I slutet av några lektioner fick eleverna reflektera kring vad de lärt sig under lektionen och hur arbetet gått för dem. Vidare framkommer av lärarintervjun att eleverna får reflektera över sitt eget lärande och undervisningen kontinuerligt och med olika metoder, också i samband med utvecklingssamtalen. Lärare uppger även att de pratar med eleverna om strategier för lärande, det kan exempelvis handla om att en elev är hjälpt av att arbeta med praktiskt material som klossar i ämnet matematik medan en annan elev är hjälpt av en annan strategi. Ett par lärare ger exempel på olika strategier som de provat med eleverna inför prov i syfte att eleverna ska få kunskap om hur de lär sig på bästa sätt.

Vidare visar granskningen att eleverna på olika sätt görs delaktiga i att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med lärarna. Av intervju med lärare och rektorn framgår att eleverna får vara delaktiga och ha inflytande på undervisningen men att lärare gör detta på olika sätt och med olika frekvens. Lärarna tar exempelvis in elevernas åsikter kring undervisningen i samband med lektioner genom att elever får uttrycka vad de tyckte om lektionen och hur det gått för dem, antingen i en gemensam diskussion eller individuellt. Det kommer också in synpunkter på undervisningen genom klassrådet. Rektorn uppger i intervju att alla klasser utvärderar veckan som varit och att rektorn tar in elevernas synpunkter om undervisningen via enkäter och regelbundna elevråd som rektorn leder. Utvärderingarna får sedan påverka planeringen för kommande undervisning. Vidare uppger lärare att de försöker fånga elevernas intresse för att öka motivationen och att eleverna på så sätt påverkar undervisningen. Eleverna beskriver att lärare lyssnar på vad eleverna tycker och att de exempelvis kan få vara med och bestämma om lektionsinnehåll och arbetssätt. Som tidigare nämnts har rektorn och lärarna uppmärksammat att det skiljer sig åt mellan lärare hur de arbetar med elevinflytande och det framgår av inskickat underlag liksom av Skolinspektionens enkät 2023 att de själva anser att de kan arbeta mer med elevinflytande. Det är även något som Skolinspektionen uppmuntrar skolan till att fortsätta arbeta med och vidareutveckla.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete för att skapa studiero på skolan som eleverna deltar i och där lärare vidtar ändamålsenliga åtgärder vid behov. Av inskickat underlag framkommer att skolan arbetat på olika sätt för att skapa en god studiemiljö utifrån skolans mål med tillgängligt lärande. Bland annat har man sett över stimuli och ljud i klassrummen och sett till att skärmar och olika hjälpmedel finns att tillgå. Vidare använder lärarna en tydlig lektionsstruktur och bildstöd i undervisningen vilket bidrar till att eleverna vet vad de ska göra, hur och varför. Rektorn uppger i intervju att om lärare behöver stöd i arbetet med studiero så kontakter de elevhälsan som kan stödja lärarna både på individ- och gruppnivå. Av lärarintervjun framgår att det finns ett kollegialt samarbete kring metoder och strategier för studiero och att lärare tar stöd av varandra. Lärare beskriver att alla på skolan hjälps åt och att personalen agerar lika, även om lärarna gör anpassningar utifrån respektive klass behov. Lärare uppger att eleverna är delaktiga i arbetet med studiero genom klassråden då man pratar om studiero samt genom värdegrundsveckorna då klassen gemensamt går igenom trivselreglerna som finns på skolan. Några elever uppger i intervju att studieron är bra medan några elever uppger att studieron varierar men att lärare ändå säger till vid behov. Det framkommer av inskickat underlag att skolan i analys av enkätresultat sett att de behöver arbeta vidare med studieron och att åtgärder kontinuerligt vidtas och utvärderas samt att rektorn ser över resursfördelningen för att kunna göra förändringar vid behov. Vid tillfället för Skolinspektionens observationer är det en god studiero och lärare har välfungerande strategier för att främja en god studiero liksom vidtar åtgärder när det behövs. Exempelvis påminner lärare elever som svarar rakt ut att de ska räcka upp handen och är snabba på att fånga upp elever som börjar göra annat.

Skolan har ett medvetet och systematiskt trygghetsarbete

Av granskningen framkommer att skolan bedriver ett systematiskt arbete med att säkerställa tryggheten på skolan. Av inskickat underlag och av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att skolan arbetar medvetet och aktivt för att skapa en trygg miljö med goda relationer till eleverna. Under regelbundna möten och konferenser diskuteras tryggheten och arbetet kring tryggheten på skolan. Trygghetsteamet har möte en gång i veckan då ärenden följs upp och analyseras samt att eventuella nya åtgärder vidtas. På höstterminen görs en kartläggning av elevernas upplevda trygghet genom trygghetsenkäten, som personalen sedan är involverad i att analysera i syfte att finna lämpliga åtgärder. Elevernas upplevelse av trygghet diskuteras även i samband med utvecklingssamtalen, på klassråd och elevråd. Av inskickat underlag framkommer att elever har upplevt korridorer och fotbollsplanen som otrygga platser. Åtgärder som vidtagits på skolan är tydlighet kring rastvärdars roll, att en resurs finns på plats vid övergångar i yngre åldrar och schema för fotbollsplanen. Av samtliga intervjuer framgår att skolan arbetar kontinuerligt med värdegrundsfrågor, bland annat genom återkommande värdegrundsveckor, fadderskap och lärares arbete med eleverna i klassrummet. Exempelvis har två årskurser arbetat förebyggande kring trygghet på nätet, en årskurs utifrån en bok och en annan årskurs med stöd av elevhälsan och en extern aktör. Elever uppger i intervju att de är trygga på skolan och att det finns vuxna som agerar och hjälper till vid behov. Resultat av enkäter, exempelvis Skolinspektionens enkät 2023, visar att eleverna i dåvarande årskurs 5 upplevde sig trygga i skolan med resultat över riksnittet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Rektorn ger lärare förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka kring bedömning, omdömen och betyg i syfte att säkerställa likvärdighet. Av inskickat underlag framgår att bedömningsfrågor diskuteras av lärare på årskurskonferenser, inför utvecklingssamtalen och att frågan är satt på agendan vid några tillfällen per läsår på ämneskonferenser. Lärare uppger i intervju att de diskuterar bedömningsfrågor mycket kollegialt och att de då har med sig likvärdighetsaspekten. Vidare framgår att alla lärare har någon att samverka med, men att vissa lärare samverkar med lärare på andra skolor eftersom de är ensamma i sitt ämne.

Vad gäller de nationella proven i årskurs 3 och 6 så samrättas utvalda elevexempel tillsammans med pedagoger från de andra skolorna hos huvudmannen med syfte att säkerställa en rättvis bedömning. Därefter samrättas proven av lärare från olika årskurser på skolan. De nationella proven liksom bedömningsstöd för olika årskurser används sedan av lärare som stöd för bedömning. Av rektorsintervjun framkommer att kollegiala diskussioner förts kring hur lärare ska agera om en elev presterar lågt på nationella provet men presterar högt i övrigt, eller tvärtom. Rektorn har uppmärksammat att lärare inte alltid diskuterat bedömning och betyg på konferenser i den utsträckning rektorn gett instruktioner om. Rektorn uppger att hon framöver kommer att styra arbetet tydligare och att innehållet i möten bland annat kommer att handla om hur lärare tänker kring vad som anses som godtagbara kunskaper eller mer än godtagbara kunskaper.

Det framkommer av intervju med rektorn och elevhälsan att speciallärare och specialpedagog stödjer lärarna i bedömningsfrågor och att även rektorn stöttar lärare vid behov. Dokumentation kring omdömen och betyg sker i skolans digitala lärplattform, men det framkommer i intervju med rektorn och lärare att det finns en osäkerhet kring dokumentationen i själva lärplattformen.

Rektorns analys i syfte att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg är begränsad

Granskningen visar att rektorn till viss del analyserar skillnader och avvikelser i omdömen och betyg i syfte att säkerställa likvärdighet. Det framkommer av rektors- och lärarintervjun att lärare gör betygsanalyser för årskurs 6 liksom jämförelser mellan resultat från de nationella proven och betygen och hur resultaten skiljer sig mellan flickor och pojkar. Rektorn tar del av lärarnas analyser och förlitar sig på dem, men det framgår inte av granskningen att rektorn gör en egen självständig analys av omdömen och betyg i olika årskurser i syfte av att finna om eller varför lärares bedömningar skiljer sig åt.

Lärare och rektorn uppger i intervju att det inte framkommit några större avvikelser mellan nationella prov och betyg på skolan. Av Skolverkets statistisk framgår dock att det finns en större avvikelse i ett ämne mellan resultat från nationella prov och betyg läsåret 2022/2023 där cirka 43 procent av eleverna har fått lägre betyg än vad resultatet från nationella prov visade och att skillnaderna i avvikelsen mellan kön är stora i samma ämne. Rektorn uppger i intervju att hon inte uppmärksammat det. Däremot har rektorn sett skillnader i betygssättningen mellan praktisk estetiska ämnen och diskuterat det med berörda lärare som då hade godtagbara förklaringar. Rektorn har även sett att elever lyckas bättre i praktisk estetiska ämnen jämfört med teoretiska ämnen. Förklaringen till skillnaden beror enligt rektorn inte på lärares bedömning, skillnaden förklaras med att elever som exempelvis har språkliga utmaningar kan använda och visa andra förmågor i praktiska ämnen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt följer upp omdömen och betyg för att finna eventuella avvikelser eller skillnader i lärares bedömningar samt i förekommande fall analysera orsakerna till avvikelserna eller skillnaderna och för en diskussion med lärarna utifrån analysen för att säkerställa en likvärdighet.

Granskningen visar att rektorns analysarbete av lärarnas bedömningar samt omdömen och betyg är begränsad i och med att rektorn förlitar sig mycket på lärarnas egna analyser.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att på ett systematiskt och självständigt sätt följer upp och analyserar lärarnas bedömningar, omdömen och betyg för att identifiera eventuella skillnader och avvikelser. Rektorn kan till exempel göra

jämförelser mellan resultat från nationella prov och betyg eller jämförelser mellan olika ämnen eller lärare liksom jämförelser mellan resultat från screeningar och omdömen för att hitta avvikelser eller skillnader. Det är viktigt att rektorn har rutiner för att analysera bedömning och betygsättning ur olika perspektiv för att säkerställa att omdömen och betyg är så rättvisande och likvärdiga som möjligt och visar på elevernas faktiska kunskaper. Om det kommer fram att det finns avvikelser eller skillnader i omdömen eller betyg i olika ämnen är det av vikt att rektorn undersöker vad avvikelserna kan bero på samt om de är motiverade eller inte. Utifrån analysen rekommenderas rektorn att föra strukturerade och återkommande diskussioner med lärare kring bedömning och betygsättning som utmynnar i tydliga slutsatser och eventuella åtgärder för en ökad likvärdighet. Sammantaget har rektorn ett ansvar för att bedömning, omdömen och betyg analyseras utifrån att fastställa om eventuella skillnader kan bero på att lärarna exempelvis har olika tolkningar av styrdokumentet.

Underskrifter

Beslutet har fattats av Sofia Granberg, utredare.

I den slutliga handläggningen av ärendet har Åsa Pleiner, utredare (föredragande) medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningen inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En digital intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 6-7 februari 2024. Digital intervju genomfördes den 8 februari 2024. Besöket genomfördes av utredarna Åsa Pleiner och Sofia Granberg.

Söderfjärdsskolan är en skola med förskoleklass samt grundskola med årskurserna 1-6. Huvudman för skolan är Vaxholms kommun. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 257 elever. Förskoleklassen omfattas inte av granskningen.